

Sykepleien

FAGUTVIKLING

Simulering og kulturutveksling hever sykepleierutdanninger på tvers av landegrensener

Lærere og studenter fra Norge og Malawi har samarbeidet om å utvikle observasjonskompetanse i sykepleie. Simulering og erfaringsutveksling bidrar til trygge læringsrammer.

[Christine Grave Meyer](#)

Høyskolelektor

Fakultet for helsevitenskap, Institutt for sykepleie, VID vitenskapelige høgskole

[Line Mari Lindenskov](#)

Førstelektor

Senter for simulering og ferdighetstrening (SSF), Fakultet for helsevitenskap, Institutt for sykepleie, VID vitenskapelige høgskole

[Internasjonalt samarbeid](#)

[Simulering](#)

[Sykepleierutdanning](#)

Sykepleien 2024;112(96991):e-96991

DOI: [10.4220/Sykepleiens.2024.96991](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2024.96991)

Hovedbudskap

Universitetet i Mzuzu i Malawi og VID vitenskapelige høgskole i Norge har deltatt i et bilateralt samarbeidsprosjekt om medisinsk simulering. Til tross for store forskjeller i tilgangen til teknologisk utstyr har lærere og studenter sammen utviklet viktig observasjonskompetanse. Erfaringsutvekslingen har skapt en dypere forståelse og respekt for sykepleiefaget på tvers av landegrensener og kulturer.

Internasjonalt samarbeid handler om å utveksle erfaringer, bygge kulturelle relasjoner, nettverk og skape dialog (1). Utveksling av kunnskap og erfaringer på tvers av land kan bidra til ny innsikt i ulike utdannings- og forskningsmiljøer. Internasjonalisering og samarbeid er viktig for å opprettholde kvaliteten i høyere utdanning, ikke minst i Norge (2).

Vi gjennomførte to utvekslingsprosjekter

Vi har gjennomført to prosjekter i regi av Erasmus+ Global mobilitet: i 2016–2018 og i 2020–2023. Prosjektene, som altså involverer Universitetet i Mzuzu i Malawi og VID vitenskapelige høyskole i Norge, har gitt oss god forståelse for hverandres kulturer. Vi har utviklet gjensidig respekt for hvordan vi jobber med sykepleie. Det gjelder også undervisningsmetodene knyttet til studentaktive læringsmetoder.

«Lærere fra Norge og Malawi har samarbeidet tett over tid og snakker samme undervisningsspråk.»

Vi erfarte at faglige diskusjoner bidro til nyttig erfaringsutveksling og idemyldring i begge land. Det har kommet studentene til gode gjennom undervisning, studentutveksling og trygge rammer i praksisstudier i Malawi.

Lærere fra Norge og Malawi har samarbeidet tett over tid og snakker samme undervisningsspråk. Lærerne fra begge land har lagt vekt på å skape trygge rammer for studentene i simuleringssituasjoner. Begge parter ønsker at studenter fra Malawi også i fremtiden kan reise til Norge.

Medisinsk simulering var grunnplanken

I samarbeidsprosjektet ble medisinsk simulering brukt som felles pedagogisk læringsaktivitet. Begge utdanningsinstitusjonene vektla systematisk observasjons- og vurderingskompetanse i undervisningen av sykepleierstudenter. Fordi tilgangen til avansert teknisk utstyr og fasiliteter var svært ulik i Norge og Malawi da prosjektet startet, ble undervisningen gjennomført noe ulikt ved institusjonene.

Det var utveksling av både ansatte og studenter i begge prosjektperiodene. Ønsket var å utvikle et samarbeid knyttet til læringsaktiviteter som kan øke studentenes mestring og kompetanse i systematisk klinisk observasjon, vurdering og tiltak (3–5).

Ulike simuleringssituasjoner ble brukt som læringsmodell i bachelorprogrammene for sykepleie ved VID og for sykepleiere og jordmødre ved Universitetet i Mzuzu. Kulturutveksling av studenter og helsepersonell, som gjennom Erasmus+ Global mobilitet, kan bidra til økt kulturell kompetanse og et utvidet verdensbilde innenfor sykepleie (6).

Tidligere forskning har pekt på at den kulturelle kompetansen ikke er god nok blant helsepersonell. Derfor er det et område som fortjener økt oppmerksomhet på sykepleierutdanningen (7).

Simulering skaper trygge læringsrammer

Simulering er en pedagogisk metode som har til hensikt å gjenskape reelle pasientsituasjoner i et læringslaboratorium. Undervisningsformen er studentaktiv og engasjerende, og deltakerne vil kjenne på ulike følelser under læringsaktiviteten (8). Lærerne fra begge land var spesielt opptatt av å skape trygge rammer for studentene, både før, under og etter simuleringen.

Vi har erfart at gjentatt trening på å samle inn og vurdere pasientinformasjon gir deltakerne økt trygghet og øker pasientsikkerheten i en klinisk setting (9). Simulering utgjør ingen risiko for pasientene og foregår i trygge rammer og omgivelser. Simulering kan gjennomføres på ulike måter, for eksempel ved bruk av simulator eller med levende markører, altså et levende menneske (10).

«Debrif er en sentral del av simuleringsaktiviteten.»

Debrif er en sentral del av simuleringsaktiviteten. Det innebærer at deltakerne i etterkant av hver gjennomføring får anledning til å reflektere over egne og andres prestasjoner (3). Simulering og debrifing gjennomføres av utdannede fasilitatorer.

Forskning understreker viktigheten av at deltakernes «berg og dalbane» av negative og positive følelser blir respektert og ivaretatt av erfarne og kompetente veiledere. Trygge rammer og veiledet refleksjon bidrar til økt læringsutbytte (8).

Slik var prosjektets første fase

Lærere fra Malawi har besøkt VID vitenskapelige høgskole to ganger. Det første besøket gjennom Erasmus+ ble gjennomført i 2016. Da deltok lærere fra Malawi blant annet på simuleringsaktiviteter sammen med studenter og lærere fra VID. Studentene hadde kirurgisk praksis og gjennomførte simuleringer ved VIDs simuleringscenter (SSF).

I forkant utviklet lærere og sykepleiere fra kirurgisk klinikk scenarioer som gjenspeiler pasientsituasjoner i en kirurgisk avdeling. Ettersom læringsmålet var systematiske observasjoner av vitale parametere, ble avanserte simulatorer benyttet under simuleringene. Det er ofte tilfelle på sykepleierutdanningen i Norge (11).

I tillegg var systematisk kommunikasjon ved hjelp av kommunikasjonsverktøyet ISBAR et læringsmål. Lærerne fra Mzuzu observerte studentene under simuleringen og deltok aktivt i debrifingen i etterkant.

Studentene mente dagene var nyttige

I evalueringen ga studentene uttrykk for at dagene hadde vært svært nyttige. De opplevde at lærerne fra Mzuzu hadde svært god observasjons- og vurderingskompetanse, og at denne kom til uttrykk i debrifingen med studentene.

I 2018 reiste lærere fra Norge til Malawi. Hensikten med besøket var å bli kjent med Universitetet i Mzuzu og lærerstaben der. Universitetet har lang tradisjon for studentutveksling med studenter fra VID. Under besøket i 2018 ble studenter fra VID veiledet av lærerveiledere fra Mzuzu ved det lokale sykehuset.

Omvisninger og gjentatte besøk til sykehusets ulike avdelinger ble også vektlagt. Lærerne fra Norge observerte ferdighetstrening på universitetets læringscenter. I tillegg ble det lagt opp til faglige diskusjoner og sosialt samvær, noe som styrket samarbeidet mellom institusjonene. Det ble også utviklet en plan for å gjøre simuleringsaktiviteter til en del av studieplanen på sykepleierutdanningen ved Mzuzu.

Slik var andre prosjektperiode

I andre prosjektperiode i 2023 besøkte lærere fra Mzuzu VID igjen. Denne gangen deltok lærerne på simuleringsdagene i studentenes praksisperiode i hjemmesykepleie. På disse undervisningsdagene brukes både tradisjonell simulering og virtuell simulering som undervisningsform. Læringsmålene var de samme som i kirurgisk praksis, men simulatorene ble byttet ut med levende markører/skuespillere.

Vi har god erfaring med å bruke levende markører under simulering i psykisk helse og hjemmesykepleie ved VID. I begge prosjektperiodene deltok lærerne fra Malawi aktivt i debrifingen med studentene. Under forberedelsen og gjennomføringen av scenarioene deltok lærerne fra Malawi som observatører.

Det ble lagt vekt på trygge undervisningsrammer rundt simulerings situasjonen. Både de norske studentene og lærerne fra Malawi var aktive og ivrige i erfaringsutvekslingen og refleksjonen etter læringsaktivitetene.

«Det ble gode diskusjoner om viktigheten av kompetanse i observasjoner.»

Studentene fikk god anledning til å stille spørsmål om ulike forhold i Malawi. Det ble gode diskusjoner om viktigheten av kompetanse i observasjoner og vurderinger uten avansert teknisk utstyr. I både Norge og Malawi har man erfart at kommunehelsetjenesten kan ha begrenset tilgang til slikt utstyr.

Pedagogikk ble diskutert daglig

Våren 2023 reiste lærere fra Norge til Malawi. Der deltok de som observatører under simuleringsdagene på bachelorutdanningen for sykepleiere og jordmødre. Lærerne deltok aktivt i debrifingsdelen av simuleringen. Lokale masterstudenter fra programmet *Master of science in nursing education (clinical teaching)* var også med.

Disse studentene var med på å utvikle og sette opp scenarioene, og de veiledet også bachelorstudentene i utformingen av scenarioene. I lærerstaben fra Norge hadde vi med en ansatt fra seksjonen for læringsstøtte og digital utvikling. Han presenterte ulike lett tilgjengelige teknologiske hjelpemidler, for eksempel en smarttelefon, som enkelt kan kombineres med pedagogiske teorier fra e-læring, som *flipped classroom*.

I tillegg til simuleringsaktivitetene hadde vi daglige diskusjoner rundt pedagogikk. Temaene var blant annet felles utfordringer i helsefagene etter covid-19-pandemien, kartlegging av mobilitetsvinduer på 30 studiepoeng i bachelorutdanningen og idéutveksling knyttet til moderne læringsaktiviteter i utdanning.

Videre besøkte vi Mzuzu Central Hospital og fikk omvisning på avdelingene hvor studentene fra VID har gjennomført sine praksisstudier. Vi besøkte også det private sykehuset Wesi Medical Centre, som en av lærerne i prosjektgruppen fra Malawi har hatt en sentral rolle i å etablere. Kveldene ble brukt til sosiale aktiviteter og samtaler over gode måltider.

Utdanningen er lik i begge land

Gjennom samarbeidsprosjektet har deltakerne kommet til en erkjennelse av at kvaliteten og innholdet i utdanningen er svært lik i både Norge og Malawi, til tross for ulike forhold i landene.

Prosjektgruppen evaluerte mobilitetsutvekslingen etter de to prosjektperiodene. Søkelyset var spesielt rettet mot erfaringer og refleksjoner som den enkelte deltaker har gjort seg etter å ha besøkt de respektive landene. Evalueringene avslørte både positive og negative følelser hos deltakerne.

Lærerne fra Malawi var klar over at landet fortsatt har begrenset økonomi og mangler moderne teknisk utstyr. De innså at det ikke er mulig å kjøpe dyre simulatorer og annet teknisk utstyr. Det er fremdeles utfordrende å ha stabilt internett på campus. Like fullt ønsket lærerne å kunne planlegge og gjennomføre simuleringer.

Avansert teknisk utstyr er ikke alltid nødvendig

Akkurat som i Norge opplevde lærerne fra Malawi å ha stor nytte av repeterte undervisningsdager med trening på systematiske kliniske vurderinger. De kjente på optimisme etter simuleringsdagene i hjemmebaserte tjenester i Norge, fordi det fikk dem til å innse at simulering med levende markører var innenfor rekkevidde.

Det ga dem inspirasjon til videre pedagogisk utviklingsarbeid, og simulering som læringsaktivitet er nå etablert som en del av studieprogrammet deres. I tillegg er en av prosjektdeltakerne fra Malawi i gang med en doktorgrad i simulering.

«Sykepleierne fra Malawi har høy kompetanse og mye erfaring, selv uten avansert utstyr.»

Gjennom dette prosjektet har vi i Norge lært at det er viktig å følge simuleringsmetodikken nøye, og at avansert teknisk utstyr ikke alltid er nødvendig for å ha gode simuleringsdager. Sykepleierne fra Malawi har høy kompetanse og mye erfaring, selv uten avansert utstyr. Vi har fått økt bevissthet rundt at sykepleie er en global profesjon, og at innholdet i sykepleierutdanningen i begge land er tilnærmet lik.

I Norge har vi i flere år hatt tilgang til hjelpemidler for å kartlegge data om pasientens kliniske tilstand, spesielt i spesialisthelsetjenesten. I den norske kommunehelsetjenesten er det ulik tilgang på utstyr for å gjøre systematiske vurderinger av pasientens tilstand. Vi har mye å lære av sykepleierne i Malawi hva angår kompetanse og trygghet i gjennomføringen systematiske pasientobservasjoner og kliniske vurderinger.

Forfatterne oppgir ingen interessekonflikter.

BILATERALT PROSJEKT: Lærere fra Universitetet i Mzuzu sammen med lærere fra VID vitenskapelige høyskole under et besøk i Oslo. Fra venstre: Getrude Munthali, Christine

Grave Meyer, Ferestas Mpsa, Etta Chimbe, Florence Tamanda Lungu og Line Mari Lindenskov. Foto: privat

1. Meld. St. 7 (2020–2021). En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning [internett]. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 2021 [hentet 25. september 2024]. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-7-20202021/id2779627/>
2. Meld. St. 16 (2016–2017). Kultur for kvalitet i høyere utdanning [internett]. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 2017 [hentet 25. september 2024]. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>
3. Lindenskov L, Småland U-G. Livets ABC. Medisinsk simulering som kvalitetssikring for pasientbehandling [internett]. Oslo: VID vitenskapelige høgskole; 2017 [hentet 25. september 2024]. Tilgjengelig fra <https://vid.brage.unit.no/vid-xmlui/handle/11250/2450637>
4. Boling B, Hardin-Pierce M, Jensen L, Hassan ZU. Evaluation of a high-fidelity simulation training program for new cardiothoracic intensive care unit nurses. Semin Thorac Cardiovasc Surg. 2016;28(4):770–5. DOI: [10.1053/j.semtcvs.2016.11.001](https://doi.org/10.1053/j.semtcvs.2016.11.001)
5. Kirkpatrick A, Ball S, Connelly S, Hercinger M, Hanks J, Potthoff M, et al. Intraprofessional simulation's impact on advanced practice and baccalaureate student self-efficacy. Clin Simul Nurs. 2018;16:33–9. DOI: [10.1016/j.ecns.2017.11.005](https://doi.org/10.1016/j.ecns.2017.11.005)
6. Kunaviktikul W, Turale S. Internationalizing nursing curricula in a rapidly globalizing world. Nurse Educ Pract. 2020;43:102704. DOI: [10.1016/j.nepr.2020.102704](https://doi.org/10.1016/j.nepr.2020.102704)
7. Alpers LM. Distrust and patients in intercultural healthcare: a qualitative interview study. Nurs Ethics. 2018;25(3):313–23. DOI: [10.1177/0969733016652449](https://doi.org/10.1177/0969733016652449)
8. Madsgaard A, Smith-Strøm H, Hunskår I, Røykenes K. A rollercoaster of emotions: an integrative review of emotions and its impact on health professional students' learning in simulation-based education. Nurs Open. 2022;9(1):108–21. DOI: [10.1002/nop2.1100](https://doi.org/10.1002/nop2.1100)
9. Tong LK, Li YY, Au ML, Wang SC, Ng WI. High-fidelity simulation duration and learning outcomes among undergraduate nursing students: a systematic review and meta-analysis. Nurse Educ Today. 2022;116:105435. DOI: [10.1016/j.nedt.2022.105435](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2022.105435)
10. Martins T, Santos F, Lumini MJ, Sousa MR, Peixoto MJ, Freire RM, et al. Realistic simulation in nursing education: Testing two scenario-based models. Nurs Open. 2023;10(5):3326–35. DOI: [10.1002/nop2.1585](https://doi.org/10.1002/nop2.1585)

11. Ødegarden T, Struksnes S, Hofmann B. Pasientsimulering i helsefag. Praktisk innføring og opplæring av pasientsimulering. Oslo: Gyldendal; 2015.